

Rada już od 750 lat

2014-09-10

- Wyrażam uznanie dla radnych Miasta Krakowa za zdolność do refleksji nad własną historią - takimi słowami zwrócił się do radnych podczas sesji Michał Niezabitowski, Dyrektor Muzeum Historycznego Miasta Krakowa podczas wykładu o 750-leciu pierwszej wzmianki o Radzie Miasta Krakowa w dokumentach historycznych.

- 750 lat temu Rada Miasta Krakowa istniała i doskonale funkcjonowała. Dowodem na to jest dokument wystawiony przez księcia Bolesława 10 maja 1264 roku – mówił do radnych dyrektor Niezabitowski. Oprócz pogadanki radni otrzymali też od Michała Niezabitowskiego zestaw wizualizacji średniowiecznego Krakowa oraz model ratusza do sklejania.

Lokacja Krakowa na prawie magdeburskim, udokumentowana aktem, wystawionym 5 czerwca 1257 roku na wiecu w Koperni przez księcia Bolesława Wstydliwego, jego matkę księżną Grzymisławę i małżonkę Kunegundę – Kingę, stanowi metrykę miasta pod względem formalno-prawnym. Decyzja ta uwarunkowała jego wszechstronny rozwój i powstanie władz samorządowych.

Już kilka lat później, 10 maja 1264 roku, ten sam książę Bolesław wystawił dla kolegiaty św. Michała dokument, w którym odnotowane zostało funkcjonowanie w Krakowie wójta, ławników i rajców.

Jest to najstarsza wzmianka źródłowa potwierdzająca istnienie tu rady jako odrębnego organu władzy samorządowej, choć proces jej kształtowania się zainicjowany został zapewne wcześniej, być może od razu z chwilą przyjęcia norm prawa z Magdeburga, gdzie rada miasta funkcjonowała już od 1244 roku.

Dość szybko doszło do wzrostu znaczenia tego organu władzy samorządowej w Krakowie. Z chwilą przejęcia przez radę kontroli nad wójtostwem i podporządkowania sobie ławy, na kilka stuleci pełnia władzy w mieście znalazła się w rękach rajców.